

Εκδόσεις Εστία: Πωλείται κουλτούρα – τα «φέσια» δώρο

«Δεν μοιραστήκαμε τα κέρδη τους, δεν θα πληρώσουμε τις ζημιές τους»: αυτό υπενθυμίζει εδώ και μήνες ο **Σύλλογος Μεταφραστών Επιμελητών Διορθωτών (ΣΜΕΔ)** προς πάσα κατεύθυνση, και όλως ιδιαίτερος στις εταιρείες του χώρου μας, μεταφραστικά γραφεία, ΜΜΕ και εκδοτικούς οίκους, που έχουν προαποφασίσει να μας κάνουν με το έτσι θέλω «συνέταιρους στο έγκλημα».

Γιατί αυτό που διαπράττεται ξεκάθαρα πλέον τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα είναι έγκλημα, και μάλιστα οργανωμένο: ο κύκλος των δανεικών κερδών που έγιναν ζημιές και του άφθονου τραπεζικού ρευστού που έγινε «ανομβρία της αγοράς» κλείνει πανηγυρικά με συλλογικές συμβάσεις που αντιμετωπίζονται ως κουρελόχαρτα, με απολύσεις κατά βούληση, με επιβολή της ελαστικής απασχόλησης σε καινοφανή κλίμακα, με ατέλειωτες καθυστερήσεις πληρωμών, ακόμα και με ιδιωτικά συμφωνητικά που, αν και υπογράφονται με όρους πλήρως υπαγορευμένους από τους εργοδότες, καταστρατηγούνται ψυχρά ...από τους ίδιους τους εργοδότες που τα συντάσσουν. Στο μεταξύ, η προσφυγή των χεμαζόμενων εργαζόμενων και αυτοαπασχολούμενων στη δικαιοσύνη έχει γίνει υπόθεση όχι μόνο απελπιστικά χρονοβόρα, όπως ήταν ανέκαθεν, αλλά και πανάκριβη, με αποτέλεσμα ουσιαστική νομιμότητα της χώρας να είναι πια στην πράξη η γενικευμένη ανομία του οικονομικά και πολιτικά ισχυρότερου. Το έργο βέβαια είναι παλιό, αλλά το τωρινό ανέβασμά του έχει πρωτόγνωρες διαστάσεις υπερπαραγωγής, με *auteur* μια «κυβέρνηση έκτακτης ανάγκης» η οποία φαίνεται ότι δεν θα σκοτιζόταν ακόμα κι αν μας εξόντωνε όλους προκειμένου να φέρει εις πέρας το «εθνοσωτήριο» σχέδιό της.

Φυσικά είναι πάντα πιθανό να την προλάβουν οι αγαπητοί μας εργοδότες ή εκλεκτοί μας «πελάτες», οι πολυμήχανοι επιχειρηματίες του χώρου μας. Θα σταθούμε εδώ στην τελευταία φιλότιμη απόπειρα εξόντωσης συναδέλφου μεταφραστή από τον πιο ιστορικό ίσως εκδοτικό οίκο της χώρας, το υπεραιωνόβιο **Βιβλιοπωλείον της Εστίας** (στο εξής θα το λέμε χαϊδευτικά **Εστία**). Η καλή εταιρεία, παραδοσιακός φάρος της «πρωτογενούς Δεξιάς» στα πολιτιστικά μας πράγματα, έχει φροντίσει εδώ και καιρό να εδραιώσει τη φήμη της στον κλάδο των εκδόσεων ως «προβληματικής επιχείρησης», γεγονός βέβαια που δεν την εμποδίζει να εξακολουθεί να αναθέτει μεταφράσεις και να εκδίδει ακριβά και υψηλού γοήτρου συνήθως βιβλία – για τα οποία οι επιμελητές πληρώνονται μια φορά το ...εξάμηνο ή καμιά φορά και καθόλου. Όσο για τους μεταφραστές...

Η συγκεκριμένη περίπτωση του συναδέλφου, μέλους επίσης του ΣΜΕΔ, είναι πολύ διαφωτιστική: τον **Φεβρουάριο του 2010** συμφώνησε γραπτώς να μεταφράσει μέσα σε πέντε μήνες από τα γαλλικά δύο απαιτητικά βιβλία (ένα ιστορικό κι ένα φιλοσοφικό) των οποίων η έκδοση στα ελληνικά είχε γίνει επείγουσα βάσει των συμβολαίων που είχε υπογράψει η *Εστία* με τον γάλλο εκδότη. Πράγματι, οι μεταφράσεις παραδόθηκαν κατά σειρά **τον Ιούνιο και τον Αύγουστο του 2010**, με τη συμφωνία να προβλέπει πληρωμή του συναδέλφου στο ακέραιο με την παράδοση κάθε μετάφρασης. Η συνέχεια κοινότοπη: μέχρι τα **μέσα Μαρτίου 2011**, ο συνάδελφος δεν είχε πληρωθεί **ούτε 1 (ένα) ευρώ από τα σχεδόν 6.000 (έξι χιλιάδες)** της συμφωνημένης συνολικής αμοιβής του.

Οι δικαιολογίες που πρόβαλε προσφάτως η διεύθυνση της *Εστίας* στις εντονότατες διαμαρτυρίες του συναδέλφου τιμούν κι αυτές τη μακρά λογοτεχνική κι επιχειρηματική παράδοση της κοινοτοπίας που διακονείται συστηματικά απ' όλα τα πολιτισμένα, προοδευτικά κι εμπνεόμενα από τις αξίες του χριστιανικού ανθρωπισμού αφεντικά όπου γης: **«η αγορά δεν μας πληρώνει, εσύ είσαι κομμάτι του κύκλου της αγοράς, εμείς δεν σε πληρώνουμε»**. Συνεπής στο παραπάνω πνεύμα ήταν και η αντιπρόταση του εκδοτικού οίκου στον συνάδελφο: **«χαρτζιλίκι ένα χιλιάρικο εντός του μηνός, και ξαναπεράστε ...τον μεθεπόμενο μήνα»**. Αναμφιβόλως, και οι ίδιοι οι απολογητές Πατέρες θα ζήλευαν την τυποποίηση, τη ρηχότητα και το θράσος της πάγιας εργοδοτικής ερμηνείας για το τι εστί κρίση και πώς αντιμετωπίζεται.

Στους αεριτζήδες πολιτιστικούς ταγούς του τόπου, στην (κάθε) *Εστία*, ο ΣΜΕΔ θα ήθελε να αντιτάξει τα κάτωθι αυτονόητα:

– **Ουδόλως είμαστε «κομμάτι του κύκλου της αγοράς»**. Δεν υπογράφουμε συμβάσεις με την «αγορά», υπογράφουμε μια σύμβαση με μια εταιρεία, σχεδόν πάντα με τους όρους της εταιρείας και κατά τη βολή της (μια κατάσταση την οποία φιλοδοξούμε ν' αλλάξουμε το συντομότερο). **Απαιτούμε από την εταιρεία να τιμά, αν μη τι άλλο, τη σύμβασή της**. Οι τραγελαφικές θεωρίες περί αγοράς, «κύκλων» κ.ο.κ. μάς αφήνουν παγερά αδιάφορους.

– **Όποιος δεν έχει να πληρώσει**, ή ξέρει εκ των προτέρων ότι πιθανότατα δεν θα έχει να πληρώσει όταν έρθει η ώρα, **αλλά κάνει μολοντούτο «ανοίγματα»** σαν να μην τρέχει τίποτα, **είναι απατεώνας, τυχοδιώκτης κι εκμεταλλευτής**, είτε πολυτονίζει τα βιβλία που εκδίδει είτε όχι.

– **Όποιος αντιμετωπίζει σκληρά εργαζόμενους συναδέλφους σαν να ήταν παιδάκια** που καλούνται να βουλευτούν με το χαρτζιλίκι του μπαμπά **έχει καλομάθει σε ένα είδος εργοδοτικού πατερναλισμού που παραπέμπει σε καθεστώτα μεσαιωνικού ή ολοκληρωτικού τύπου**. Αντιλαμβανόμαστε ότι το μοντελάκι έχει πέραση στους κρατούντες (η Γερμανία πατρонаρεί την Ελλάδα, η κυβέρνηση πατρонаρεί τους πολίτες, οι εταιρείες πατρонаρούν τους εργαζόμενους, και πάει λέγοντας...), ας αντιληφθούν ωστόσο κι εκείνοι ότι θα έχει την τύχη που του αρμόζει.

Ο ΣΜΕΔ παρέχει πλήρη ηθική, νομική και συνδικαλιστική υποστήριξη στον συνάδελφο που διεκδικεί τα δεδουλευμένα του. **Απαιτούμε την πλήρη εξόφλησή του και δεσμευόμαστε να δημοσιοποιήσουμε και επώνυμα την υπόθεση** αν η *Εστία* συνεχίσει να καθυστερεί την πλήρη καταβολή της αμοιβής του. **Καλούμε επίσης όλους τους συναδέλφους, μεταφραστές και επιμελητές-διορθωτές, στους οποίους η *Εστία* οφείλει χρήματα να έρθουν σε επαφή με τον ΣΜΕΔ για να οργανώσουμε συλλογικά τις διεκδικήσεις μας**.

ΚΑΝΕΝΑΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΣ ΑΠΛΗΡΩΤΟΣ – ΚΑΝΕΝΑΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΣ ΜΟΝΟΣ

ΜΑΥΡΙΚΙΟΥ 8 | Τ.Θ. 21028 ΑΘΗΝΑ 11410
www.smed.gr | syl.smed@gmail.com